

STRATEGIPLAN, SENTER FOR OMSORGSFORSKNING, MIDT-NORGE.

2012-2015

Innledning:

For å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet knyttet til de kommunale omsorgstjenestene samt eldres helse og levekår, foreslo Regjeringen i **Stortingsmelding nr. 25** (2005-2006) å etablere til sammen fem regionale senter for omsorgsforskning. Dette skulle skje ved en gradvis opptrapping av forskningsmidler gjennom Norges forskningsråd.

Målsettingen med etableringen av slik sentra var først og fremst å styrke den praksisnære forskningen gjennom kunnskapsutvikling, kunnskapsforvaltning og kunnskapsformidling med kommunenes pleie- og omsorgstjeneste som den viktigste målgruppen.

De regionale høgskolene i landet ble invitert til å søke og i tillegg universiteter med profesjonsutdanninger innen helsefag. I Midt-Norge ble Høgskolen i Nord-Trøndelag (HINT) tildelt senterfunksjon fra sommeren 2008.

Daglig leder ved Senter for Omsorgsforskning i Midt-Norge er fysisk plassert ved HINT Steinkjer. Medarbeiderne er henholdsvis ansatt ved Høgskolen i Nord-Trøndelag (HINT), Høgskolen i Sør-Trøndelag (HIST) og HIÅ (Høgskolen i Ålesund). Nedslagsfeltet for senterets aktivitet er i Møre- og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.

Det var de 2-3 første årene en forholdsvis "trang fødsel" å få etablert en arena for denne type virksomhet i regionen men fra 2011 har sentret utviklet seg positivt med økt aktivitet når det gjelder forskning, utvikling, nettverksbygging og formidling.

Et overordnet mål vi derfor i gjeldende Strategiplan fram til evalueringsåret 2015 være å videreføre eksisterende aktivitet og samtidig videreutvikle senteret for derigjennom å øke kompetansen innen helse- og omsorgsfeltet i region Midt.

Mandat:

Målet med opprettelsen av de 5 regionale sentra var først og fremst å styrke og videreutvikle praksisnær forskning rettet mot kommunenes omsorgstjeneste. Likeledes å drive kunnskapsformidling overfor kommunens for på denne måten å bidra til kompetanseheving i omsorgssektoren.

Dette arbeidet skal løpende foregå i nært samarbeide med utviklingssentrene(USHT) som utgjør bindeledd mellom kommunene og sentret. Sentrene yter forskningsfaglig bistand og veiledning til de 6 utviklingssentrene i region Midt.

Senterets overordnede mandat er formulert slik:

Senter for omsorgsforskning Midt-Norge skal bidra til:

- Kunnskapsutvikling
- Kunnskapsforvaltning
- Kunnskapsformidling

Dette innebærer i praksis at:

Senter for omsorgsforskning Midt legger vekt på omsorgsutfordringer, kompetanseutvikling og formidling i kommuner. Dette vektlegges ved at økt kvalitet på omsorgstjenestene skal komme samfunnet og innbyggerne til gode. Vår forskning skal bidra til å styrke fag- og metodeutvikling. Sentret skal gjennom sin aktivitet styrke praksisnær forskning og utvikling i kommunene. Senterets aktivitet skal skje i samarbeid mellom kommuner, høyskoler og andre relevante forskningsmiljø.

Senteret skal:

- Være en nasjonal /regional og lokal ressurs innen forskning – og utviklingsarbeid.
- Tilrettelegge for at fordringer og behov defineres i og av kommunene. Dette skal danne grunnlag for utvikling og forbedring av omsorgstjenesten

Satsingen rettes i hovedsak mot :

Politikere, kommunal administrasjon, ansatte, pasienter/ brukere, utdanningsinstitusjoner og lokalsamfunn som er engasjert i omsorgssektoren muligheter og utfordringer.

Oppgaver:

Senterets overordnede oppgave er i første rekke å styrke praksisnær og forskningsbasert kunnskap i omsorgssektoren og formidle denne kunnskap og erfaring til regionenes kommuner.

Sentrale arbeidsområder er i hovedsak innenfor fagområdene :

- Eldre
- Funksjonshemmede
- Rus/psykatri
- Aktiv omsorg
- Velferdsteknologi
- Samhandlingsreformen

Alle områder er til dels overlappende og må sees i et helhetlig perspektiv.

Sentralt i arbeidet med disse oppgavene er å knytte og å opprettholde kontakt med aktuelle miljøer innen de enkelte kommuner. Her har senteret et særskilt ansvar for samarbeid med Utviklingssentrene(USHT) i regionen.

Organisering:

Senteret har følgende faste ansatte:

Faglig leder (professor) i 20% stilling

Daglig leder i 75% stilling

2 stipendiater

60 % stilling knyttet til oppfølging av Utviklingssentrene(USHT)

Det rekrutteres medarbeidere fra høgskolen i ulike prosjekter.

Det er samtidig en viktig målsetting i planperioden å rekruttere flere medarbeider til senteret da oppdragsmengden for senteret er klart økende.

Det er etablert en styringsgruppe for senteret som for tiden består av:

Aina Hildrum Lio, dekan i Helsefag ved Hint og styreleder ved SOF Midt-Norge

Anne Tveit, dekan i helsefag Helsefag ved HIST

Britt Valderhaug Tyrholm, dekan i helsefag ved høgskolen i Ålesund(HIÅ)

Tone Østvang, kommunalsjef Malvik kommune og KS representant

Ove Hellzen, faglig leder ved SOF

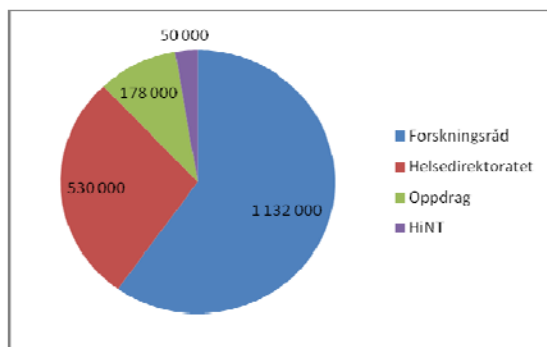
Kirsten Lange, daglig leder ved SOF

Styringsgruppens overordnende mandat er å gi råd og beslutte i forhold til saker som har relevans for senterets samlede virksomhet.

Finansiering:

Senteret hadde i 2011 en omsetning på kr 1.890.000 fordelt på ca 2 årsverk.

Midlene kommer fra ulike finansieringskilder:

Oppdrag og etterspørsel fra samarbeidende kommuner, kommuner og andre institusjoner er økende i 2012.

Det er også en målsetting å legge til rette for prosjektutvikling rettet mot kommunene. Dette kan omhandle prosjektstimulering i form av veiledning, hjelp til søknadsskriving, rapportskrivning og generell forskningsfaglig bistand. Her er det etablert et godt samarbeide med KS for å komme i inngripen med kommunenes muligheter og utfordringer sett i lys av Stortingsmelding nr 47 Samhandlingsreformen og NOU 2011:11 Innovasjon i Omsorg.

Hovedutfordringer 2012-2015

I sin strategiske satsing vil sentret ta utgangspunkt i sitt mandat som skissert. Senterets strategiske satsinger i planperioden refererer til:

- Oppfølging av St.meld 25(2005-2006) ” **Mestring, muligheter, mening, framtidens omsorgsutfordringer**”
- Oppfølging av kommunene i regionen med kunnskap i forhold til å implementere St.meld 47(2008-2009) ”**Samhandlingsreformen. Rett behandling - på rett sted til rett tid**”
- Oppfølging av kommunene med kunnskap i forhold til St.meld 16(2010-2011) **Nasjonal helse- og omsorgsplan(2011-2015)**
- Oppfølging av kommunene med kunnskap i forhold til NOU 2011:11. **Innovasjon i omsorg**
- Oppfølging av Utviklingssentrene i regionen gjennom dokumentet i overordnet strategi 2011-2015. ”**Utvikling gjennom kunnskap**”

Satsingsområder

1: Småkommuner.

En femtedel av alle norske kommuner med mindre enn 1000 innbyggere ligger i Midt-Norge. Utkantkommuner har ofte en aldrende befolkning. Undersøkelser viser at eldre i utkantstrøk har en dårligere helse enn eldre i mer urbane strøk.

2: Kompetanseutvikling.

Senter for Omsorgsforskning Midt-Norge skal delta som veiledende instans i kommunale FoU-prosjekter, involvere studenter og ansatte ved høyskoler og kommuner i prosjekter. Likeledes ha doktorgradsstipendiater knyttet til sentret, bidra til bachelor - og masteroppgaver om omsorg og arbeide aktivt sammen med HUNT og andre forsknings- og fagmiljøer.

3: Formidling, kunnskapsdeling og kunnskapsspredning.

Senter for omsorgsforskning skal drive formidling av fag- og forskningskunnskap, både gjennom faglig publisering og gjennom undervisning, nettartikler og seminar.

4: Omsorgsspørsmål knyttet til multikulturelle utfordringer i kommunene.

Senter for Omsorgsforskning Midt-Norge skal bidra til å høyne kompetanse og forståelsen for de særskilte utfordringer som knyttes til kulturelle tradisjoner og multikulturelle utviklingstrekk i samfunnet sett ut i fra et helhetlig helseperspektiv.

Gjennomgående tema

Samhandling

Sentret skal ha fokus på :

- Pasient, brukermedvirkning
- Samhandling og oppfølging av eldre med hjelpebehov
- Aktivitet og psykososiale behov
- Utfordringer knyttet til økende grad av internasjonal mobilitet i befolkning og arbeidsmarked

Overordnet mål i planperioden:

- Videreføring av eksisterende FOU-virksomhet
- Søke nye prosjekter med særlig fokus på kommunenes utfordringer i forhold til Samhandlingsreformen og Omsorgsplan 2015
- Være et regionalt knutepunkt for kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling innen omsorgfeltet
- Være en proaktiv videreutvikler av robust og praksisnær kunnskap knyttet til den kommunale omsorgstjenesten for videre å bidra til økt kompetanse i regionen

Delmål:

- Satsing på forskning - og utviklingsarbeid i sentret i samarbeid med regionenes kommuner, undervisningssykehjem, undervisningshjemmetjeneste, de regionale utdanningsinstitusjonene og andre forskningsinstitusjoner.
- Oppbygging av kompetanse skal utvikles for derigjennom å styrke praksisnær forsknings- og utviklingsarbeide.
- Det skal enhver til tid finnes en regional oversikt som synliggjør relevante pågående prosjekter hvor SOF er engasjert.
- Rette fokus mot relevante forskningsområder i tråd med senterets mandat og virksomhetsplaner for videre å søke relevante forskningsprogrammer innefor dette.

Måloppnåelse gjennom kunnskapsformidling og kunnskapsforvaltning:

Sentret ser det som en sentral oppgave å etablere nettverk og formidle egen og andres kunnskap gjennom omsorgsfeltet. Praksisnær kunnskap har liten eller ingen verdi dersom denne ikke gjøres tilgjengelig for praksisfeltet der utøvelse og den daglig omsorgen skjer. Det er derfor et sentralt mål for planperioden å synliggjøre senterets aktivitet overfor kommunene i regionen gjennom:

- **Aktiv hjemmeside.** Sentret har utviklet en tilpasset hjemmeside. Her synliggjøres til enhver tid pågående prosjekter og ferdigstilte prosjekter i senterets regi. Det er en målsetting at det produseres en nyhet på senterets hjemmesiden hver 14.dag.
- **Publisering av rapporter og artikler.** Senteret har som målsetting å formidle kunnskap gjennom ulike typer medier. Dette gjelder både i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter og i nasjonale tidsskrifter. Målet er å gjøre disse publikasjonene mest mulig tilgjengelig for praksisfeltet gjennom henvisninger/linker på hjemmesiden og utgivelse av rapportserier.

- **Deltagelse på seminar og arrangement.** En sentral del av senterets aktivitet vil i planperioden knyttes til utadrettet virksomhet med formål om å videreutvikle senterets nettverk samt å bidra til kunnskapsspredning. Dett kan skje gjennom:
 - Presentasjon av fagstoff, deltagelse og planlegging av den årlige helse- og omsorgskonferanse for kommunene i regi av fylkesmennene i regionen.
 - Presentasjon av fagstoff og delta på aktuelle konferanser og seminarer i regionen.
 - Arrangere egne seminar for samarbeidspartnere i regionen
 - Å ha en koordinerende rolle ift de regionale nettverkssamlingene for utviklingsentrene.
 - Presentasjon av senterets aktivitet og prosjekter i ulike fora.
- **Samfunnsengasjement.** Senteret ønsker å bidra i samfunnsdebatten gjennom ulike typer medier knyttet til relevant tematikk for senteret. I den pågående debatten legges premisser og føringer for framtidig helse og omsorgstjeneste. Det er derfor en målsetting å bidra med innspill og engasjement både lokalt og nasjonalt.
- **Samarbeid med utviklingsentrene.** Utviklingsentrene utgjør en viktig samarbeidspartner for senter for omsorgsforskning, Midt-Norge. For å få en helhetlig tilnærming til omsorgsfeltet er det viktig å ha en tett dialog med utviklingsentrene. Disse står nært praksisfeltet og kan kommunisere hvilke behov feltet til enhver tid har.
- **Samarbeid med høgskolene i regionen.** Senteret ønsker et tettere samarbeid med relevante fagavdelinger ved høgskolene i regionen. Senteret er avhengig av kontakt med ledere og andre aktuelle fagpersoner. Dette gjelder spesielt hvor praksisfeltet har behov og etterspør forskningsfaglig veiledning og bistand. Det bør også være en målsetting at å benytte FOU-arbeid aktivt inn i undervisning av studenter ved de respektive læresteder, samt samarbeide om utvikling av masteroppgaver.
- **Samarbeidspartnere nasjonalt og internasjonalt.** Senter for omsorgsforskning Midt – Norge har et bredt nasjonalt nettverk og noen internasjonale samarbeidspartnere. For å nå senterets målsettinger er man avhengig av tverrfaglig samarbeide på ulik plan. Et overordnet mål for planperioden er derfor å videreutvikle senterets

nettverk med flere samarbeidspartnere og få utarbeidet intensjonsavtaler om videre samarbeid der dette er naturlig.

Her ønsker senteret å:

- Styrke kontakten og inngå samarbeidsavtaler med Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Ålesund, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Volda.
- Inngå samarbeidsavtale med Trøndelag Forskning og Utvikling
- Inngå samarbeidsavtale med Senter for helsefremmende forskning
- Inngå samarbeidsavtale med Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid, NAPHA
- Inngå samarbeidsavtale Midt - Universitetet , Sverige
- Videreutvikle internasjonalt samarbeide med:
 - Europa. Forskere om internasjonal forskning på tverrfaglige helsetjenester for den eldre befolkningen
 - Europa. Forskergrupper i Folkehelse.
 - UK. Prof Jean McNiff St. Johns University, York – aksjonsforskningsprosjekt.
 - USA. Chris Miakowski, professor ved Scool of Nursing, Universitetet i San Fransisco
 - Sverige .Professor Kenneth Asplund, Mittuniversitetet og Professor Sture Åström, Umeå universitet.
 - Polen .Professor Alina Borkowska, Nicolaus Copernicus University Torun.
 - Romania Professor Liliana Rogozea, Transilvania University Brasov.
 - Tsjekkoslovakia. Doktor Zuzana Foitova, Centre for Mental Health Care Development, Prag.
 - Hellas .Professor G. Chrousos, University of Athens, School of Medicine.
 - Canada. University of Manitoba, Winnipeg og Dalhousie University i Halifax.